

ΓΝΏΜΗ 03/2026

(υποβαλλόμενη δύναμη του άρθρου 287, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ)

EL

**σχετικά με την πρόταση
κανονισμού του
Συμβουλίου για τον
καθορισμό του
πολυετούς
δημοσιονομικού
πλαισίου για τα έτη 2028
έως 2034**

[COM(2025) 571 final]

Προϋπολογισμός
της ΕΕ για την
περίοδο
2028-2034

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

Σημείο

01-04 | Εισαγωγή

01-04 | Γιατί αυτή η γνώμη

01-02 | Νομική βάση

03-04 | Πλαίσιο

05-17 | Κύρια μηνύματα

06-13 | Ανώτατα όρια του ΠΔΠ που προτείνονται για την περίοδο 2028-2034 (κεφάλαιο 1, άρθρο 2)

06-07 | Συνολικά ποσά της πρότασης σε σύγκριση με το τρέχον ΠΔΠ

08 | Απλούστευση της αρχιτεκτονικής του προϋπολογισμού

09-10 | Κατανομή του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και άλλων τρόπων διαχείρισης

11-12 | Προφίλ των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων

13 | Προσαρμογή των ανώτατων ορίων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

14-17 | Ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ - ειδικά μέσα (κεφάλαιο 3)

18-23 | Ειδικά σχόλια

18-20 | Ετήσια επαναξιολόγηση του ΠΔΠ (κεφάλαιο 2, άρθρο 4)

21 | Αναθεώρηση του ΠΔΠ (κεφάλαιο 4, άρθρο 9-12)

22-23 | Προθεσμία υποβολής πρότασης για το ΠΔΠ 2035+ (κεφάλαιο 5, άρθρα 13-14)

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Κατάλογος των δημοσιεύσεων του ΕΕΣ στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα γνώμη

Παράρτημα II – Προτεινόμενες αλλαγές με σχόλια

Παράρτημα III – Προτεινόμενα ανώτατα όρια του ΠΔΠ

Γλωσσάριο

Εισαγωγή

Γιατί αυτή η γνώμη

Νομική βάση

- 01** Στις 16 Ιουλίου 2025, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση (2025)571 κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για τα έτη 2028 έως 2034. Σύμφωνα με το άρθρο 287, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) γνωμοδοτεί κατόπιν αιτήματος ενός από τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που περιήλθε στο ΕΕΣ στις 8 Σεπτεμβρίου 2025.
- 02** Η πρόταση της Επιτροπής βασίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως στο άρθρο 312, παράγραφος 2, το οποίο προβλέπει ότι «Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, εκδίδει κανονισμό που καθορίζει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο λαμβάνει τη σχετική απόφαση ομόφωνα μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν». Η πρόταση βασίζεται επίσης στο άρθρο 311, το οποίο καθορίζει τις αρχές του συστήματος ιδίων πόρων της ΕΕ. Διατυπώνουμε χωριστή γνώμη σχετικά με την πρόταση απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM (2025) 574 final].

Πλαίσιο

- 03** Η πρόταση καθορίζει τη διάρκεια, τη δομή και τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ 2028-2034. Συνοδεύεται από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής

που τεκμηριώνει αναλυτικά την πρόταση και από **ανακοίνωση**, στην οποία περιγράφονται η στρατηγική συλλογιστική και οι προτεραιότητες πολιτικής στις οποίες βασίζεται η πρόταση. Οι κύριες αλλαγές που εισάγει η πρόταση είναι οι εξής:

- μείωση του αριθμού των τομέων του ΠΔΠ από επτά σε τέσσερις.
- αναδιοργάνωση και επικαιροποίηση των ειδικών μέσων και των *μέσων ευελιξίας*.
- νέα μέθοδος για τη μετατροπή των ποσών των ανώτατων ορίων δαπανών και των άλλων ποσών που καθορίζονται στο ΠΔΠ από σταθερές τιμές 2025 σε τρέχουσες τιμές.

04 Η γνώμη μας επικεντρώνεται σε αυτές τις αλλαγές. Δεν εκφράζουμε άποψη σχετικά με το συνολικό επίπεδο των προτεινόμενων ποσών.

Κύρια μηνύματα

05 Στο **πλαίσιο 1** παρατίθενται τα κύρια μηνύματά μας, τα οποία αναπτύσσονται εις βάθος στις επόμενες ενότητες:

Πλαίσιο 1

Τα κύρια μηνύματα εν συντομία

- Σε σύγκριση με το τρέχον ΠΔΠ, το προτεινόμενο συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το ΠΔΠ 2028-2034 αυξάνεται κατά 59 % σε τρέχουσες τιμές και κατά 39 % σε τιμές 2025, αγγίζοντας το 1,26 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ. Εξαιρουμένων των πιστώσεων που προορίζονται για την αποπληρωμή των δανείων στο πλαίσιο του NextGenerationEU, το επίπεδο της συνολικής χρηματοδότησης, ως συνδυασμού του ΠΔΠ 2021-2027 και των επιχορηγήσεων του NextGenerationEU, αυξάνεται κατά 11 % σε τρέχουσες τιμές (173 δισ. ευρώ) ή μειώνεται κατά 5 % σε τιμές 2025 (79 δισ. ευρώ). Υπολογιζόμενα ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ και εξαιρούμενης της αποπληρωμής του NextGenerationEU και συγκρινόμενα και για τις δύο περιόδους, τα ποσά αυξάνονται, βάσει των προτάσεων, από 1,13 % σε 1,15 %.
- Η πρόταση αποσκοπεί στην απλούστευση του δημοσιονομικού πλαισίου. Ο βαθμός απλούστευσης για τους τελικούς αποδέκτες θα εξαρτηθεί από τον σχεδιασμό και την εφαρμογή στην πράξη των κανόνων εκτέλεσης και των ρυθμίσεων περί δικλίδων ελέγχου.
- Το ποσοστό του υπό *επιμερισμένη διαχείριση* προϋπολογισμού της ΕΕ προτείνεται να μειωθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες (δηλαδή από 66 % σε 46 %). Η αύξηση των υπό *άμεση και έμμεση διαχείριση* κονδυλίων μπορεί να φέρει την Επιτροπή αντιμέτωπη με διοικητικές δυσκολίες. Μπορεί επίσης να επηρεάσει τη γεωγραφική κατανομή των δαπανών.

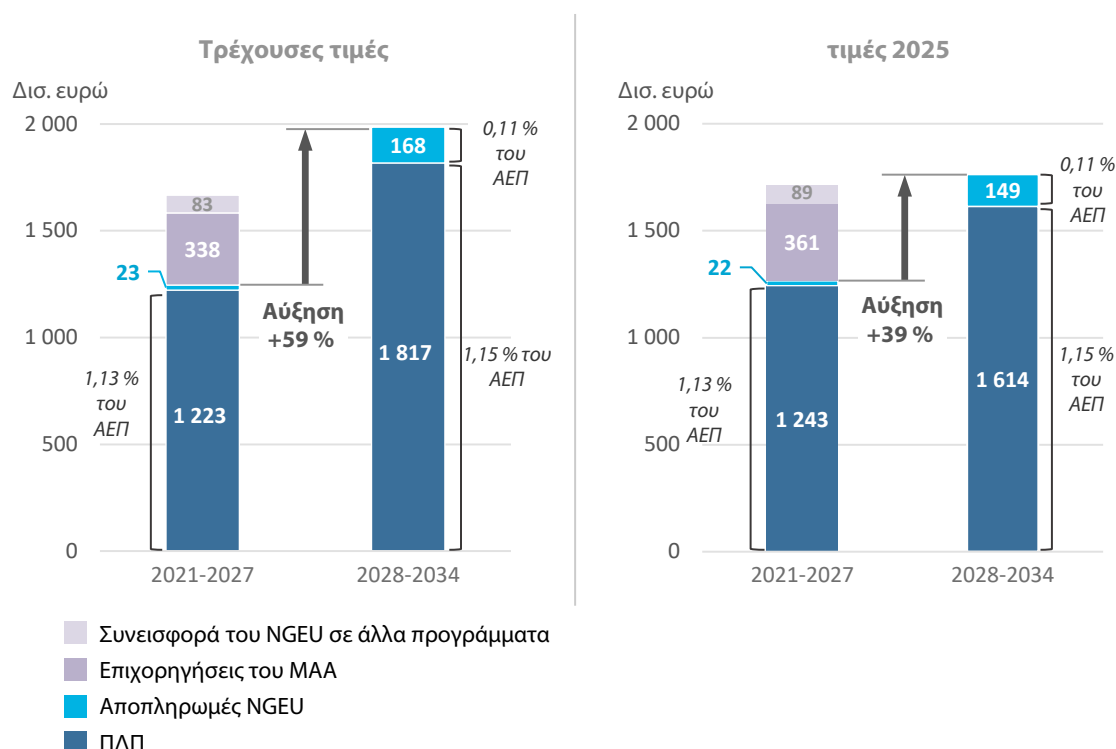
- Τα ετήσια ανώτατα όρια των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης δεν αντικατοπτρίζουν το γεγονός ότι τουλάχιστον το 80 % του ποσού ευελιξίας στον τομέα 1 θα καταστεί διαθέσιμο μόνο μετά την ενδιάμεση επανεξέταση του ΠΔΠ το 2031.
- Η προτεινόμενη απλούστευση των μέσων ευελιξίας συνάδει σε γενικές γραμμές με τις προηγούμενες συστάσεις μας, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν θολά σημεία, όπως η έλλειψη ποσοτικής αξιολόγησης που να συνδέει το μέγεθος και τη σύνθεση των εν λόγω μέσων με ανάλυση της φύσης των γεγονότων που θα μπορούσαν να συμβούν, της πιθανότητας εμφάνισής τους και του δυνητικού αντικτύπου τους.
- Με την πρόταση της Επιτροπής, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θωρακίζεται καλύτερα έναντι των διακυμάνσεων του πληθωρισμού. Επισημαίνουμε τις πιθανές συνέπειες που μπορεί να έχει η προτεινόμενη μεθοδολογία προσαρμογής, οι οποίες θα πρέπει να συνεκτιμηθούν προτού ληφθεί τελική απόφαση σχετικά.
- Η προθεσμία που προβλέπεται για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με το ΠΔΠ 2035+ είναι συντομότερη απ' ό,τι για το τρέχον ΠΔΠ, και ενδέχεται, με βάση την προηγούμενη πείρα, να είναι αρκετά δύσκολο να τηρηθεί. Προτείνουμε η προθεσμία να αναπροσαρμοστεί με βάση τα όσα ισχύουν σήμερα.

Ανώτατα όρια του ΠΔΠ που προτείνονται για την περίοδο 2028-2034 (κεφάλαιο 1, άρθρο 2)

Συνολικά ποσά της πρότασης σε σύγκριση με το τρέχον ΠΔΠ

- 06** Η Επιτροπή προτείνει συνολικό ανώτατο όριο του ΠΔΠ για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων τα 2 τρισεκατομμύρια ευρώ σε τρέχουσες τιμές ή τα 1,8 τρισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2025. Σε σύγκριση με τα 1,2 τρισεκατομμύρια ευρώ του ΠΔΠ 2021-2027, το προτεινόμενο ποσό αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 59 % σε τρέχουσες τιμές και κατά 39 % σε τιμές 2025. Εκπεφρασμένα ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ, τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ αυξάνονται από 1,13 % σε 1,26 % (βλέπε [γράφημα 1](#)).

Γράφημα 1 | Σύγκριση των ανώτατων ορίων για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του τρέχοντος και του προτεινόμενου ΠΔΠ

Σημ.: Στα ποσά του ΠΔΠ 2021-2027 δεν περιλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά του σχεδίου REPower EU: οι πρόσθετες επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (17,3 δισ. ευρώ) και το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit (1,6 δισ. ευρώ), το οποίο υπερβαίνει τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

07 Εξαιρουμένων των πιστώσεων που προορίζονται για την αποπληρωμή των δανείων στο πλαίσιο του NextGenerationEU, τα υπόλοιπα ποσά του ΠΔΠ ανέρχονται σε 1,8 τρισεκατομμύρια ευρώ σε τρέχουσες τιμές ή σε 1,6 τρισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2025. Αυτό σημαίνει αύξηση κατά 11 % σε τρέχουσες τιμές (173 δισ. ευρώ) ή μείωση κατά 5 % σε τιμές 2025 (79 δισ. ευρώ) της χρηματοδότησης που προέρχεται, συνδυαστικά, από το ΠΔΠ 2021-2027 και τις επιχορηγήσεις του NextGenerationEU. Όταν υπολογίζονται ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ και εξαιρούμενης της αποπληρωμής του NextGeneration EU, τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ αυξάνονται από 1,13 % σε 1,15 %, βάσει της πρότασης¹.

Απλούστευση της αρχιτεκτονικής του προϋπολογισμού

08 Η πρόταση αποσκοπεί στην απλούστευση του δημοσιονομικού πλαισίου με τη μείωση του αριθμού των τομέων από επτά σε τέσσερις και του αριθμού των προγραμμάτων

¹ Βλέπε γράφημα 5.1 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2025) 570

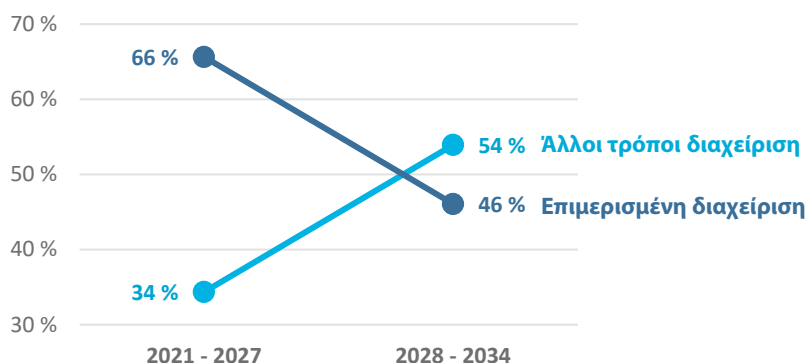
από 52 σε 16². Σημειώνουμε ότι η μείωση του αριθμού των προγραμμάτων μπορεί επίσης να επιφέρει απλούστευση στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών, χάρη στον μειωμένο αριθμό των εγχειριδίων κανόνων. Ωστόσο, ο πραγματικός βαθμός απλούστευσης για τους τελικούς αποδέκτες θα εξαρτηθεί από τον σχεδιασμό και την εφαρμογή στην πράξη των κανόνων εκτέλεσης και των ρυθμίσεων περί δικλίδων ελέγχου.

Κατανομή του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και άλλων τρόπων διαχείρισης

09 Το ποσοστό των δαπανών που εκτελούνται υπό επιμερισμένη διαχείριση προτείνεται να μειωθεί σημαντικά, από περίπου 66 % του συνολικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027 σε 46 % σύμφωνα με την υπό εξέταση πρόταση (βλέπε [γράφημα 2](#)). Κατά συνέπεια, το μερίδιο των κονδυλίων που εκτελούνται στο πλαίσιο άλλων τρόπων διαχείρισης (δηλαδή άμεσης/έμμεσης) θα αυξηθεί σημαντικά, κυρίως μέσω της κατανομής κονδυλίων σε προγράμματα που υπάγονται στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα». Κατά την άποψή μας, αυτή η στροφή στον τρόπο εκτέλεσης των δαπανών προς μέσα που τίθενται υπό κεντρική διαχείριση μπορεί να έχει επιπτώσεις στις δομές λογοδοσίας. Αυτή η αυξημένη χρήση προγραμμάτων που θα τελούν ως επί το πλείστον υπό άμεση διαχείριση αυξάνει σημαντικά την επιχειρησιακή ευθύνη της Επιτροπής, η οποία θα πρέπει να μεριμνά για την εφαρμογή αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου, καθώς και για την παρακολούθηση και την επαλήθευση των επιδόσεων ενός πολύ ευρύτερου χαρτοφυλακίου. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα, ώστε να μετριάσει τυχόν κίνδυνο μείωσης της έντασης του ελέγχου και να ενεργεί εγκαίρως καθώς θα αυξάνεται η πολυπλοκότητα ή ο όγκος των προγραμμάτων.

² SWD/2025/570 final/2

Γράφημα 2 | Ποσοστά τόσο της επιμερισμένης όσο και των άλλων τρόπων διαχείρισης στο τρέχον και στο προτεινόμενο ΠΔΠ

Σημ.: Στα συνολικά ποσοστά τόσο των άλλων τρόπων διαχείρισης όσο και της επιμερισμένης δεν περιλαμβάνονται ο τομέας της διοίκησης και η αποπληρωμή των δανείων στο πλαίσιο του NextGenerationEU.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- 10** Στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ, τα χρηματοδοτικά κονδύλια ορισμένων προγραμμάτων υπό άμεση διαχείριση, όπως του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», διατίθενται στο πλαίσιο ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, κάτι που αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο γεωγραφικής συγκέντρωσης. Ενδεικτικά³, τα έξι μεγαλύτερα ωφελούμενα κράτη μέλη (Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Ιταλία, Βέλγιο) απορροφούν από κοινού σχεδόν το 70 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Επιπλέον, παρατηρούμε ότι, καθώς ο προϋπολογισμός του τομέα 2 («Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια») αναμένεται να υπερδιπλασιαστεί, ενδέχεται να χρειαστούν περαιτέρω συνοδευτικά μέτρα όχι μόνο για την υποστήριξη αλλά, σε ορισμένες περιπτώσεις, και για τη διασφάλιση της επαρκούς απορρόφησης.

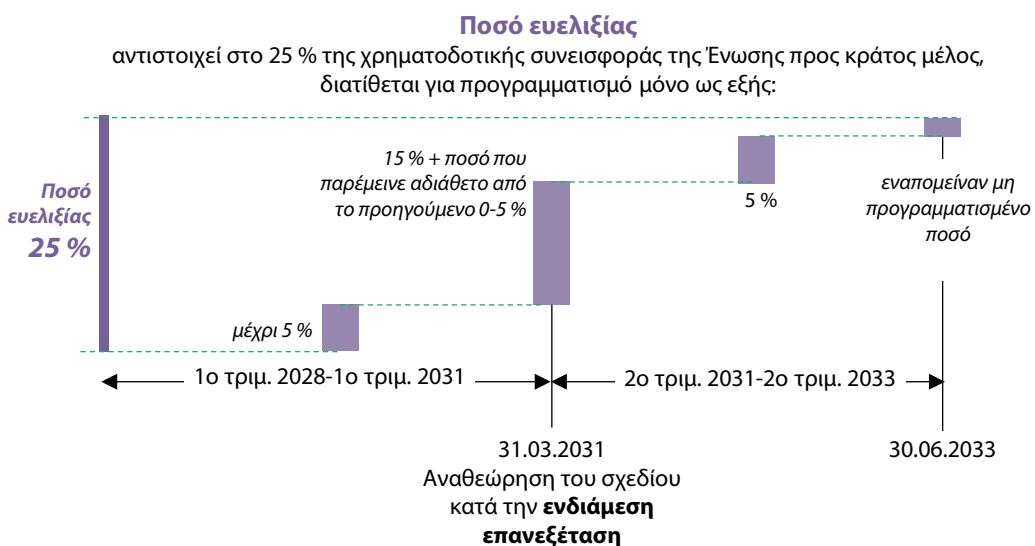
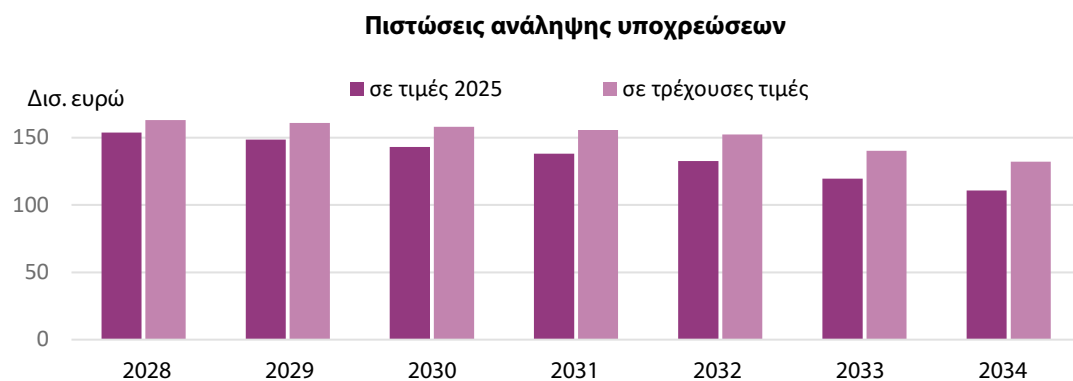
Προφίλ των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων

- 11** Το προφίλ των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που παρουσιάζονται στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού για το ΠΔΠ (βλέπε [παράρτημα II](#)) καταδεικνύει μια πτωτική τάση όσον αφορά τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης στον τομέα 1 (βλέπε [γράφημα 3](#)). Το άρθρο 14, παράγραφος 2, της πρότασης [κανονισμού \(ΕΕ\) 2025/565](#) (βλέπε επίσης την επικείμενη γνώμη του ΕΕΣ σχετικά με τη συγκεκριμένη πρόταση) προβλέπει ποσό ευελιξίας που αντιστοιχεί στο 25 % των περίπου 865 δισεκατομμυρίων ευρώ που διατίθενται για τα

³ Πίνακας στοιχείων για το πρόγραμμα «Ορίζων» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – στοιχεία από τις 4 Σεπτεμβρίου 2025.

σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού (τουλάχιστον το 20 % του συνολικού προϋπολογισμού για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης) θα καταστεί διαθέσιμο μόνο κατά την ενδιάμεση επανεξέταση το 2031. Τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων δεν αντικατοπτρίζουν τον αντίκτυπο αυτού του ποσού στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που θα είναι διαθέσιμες μετά το 2031. Μειώνεται έτσι η δημοσιονομική προβλεψιμότητα για τους δικαιούχους, ενώ μπορεί να περιπλακεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, να καθυστερήσει η υλοποίηση και να επιβραδυνθεί η απορρόφηση.

Γράφημα 3 | Προφίλ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για τον τομέα 1 του προτεινόμενου ΠΔΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

- 12** Κατά την άποψή μας, το προφίλ των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων θα πρέπει να διαμορφώνεται με βάση τον χρόνο διαθεσιμότητας του ποσού ευελιξίας, προκειμένου να υπάρχει ρεαλιστική εικόνα της αναμενόμενης δημοσιονομικής πορείας και να υποστηρίζεται ο χρηστός δημοσιονομικός σχεδιασμός

καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης του ΠΔΠ. Σημειώνουμε επίσης ότι, στο πλαίσιο της συμφωνίας ΕΕ-Mercosur, η Επιτροπή πρότεινε τα κράτη μέλη, κατά την υποβολή, αρχής γενομένης το 2028, των αρχικών σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, να έχουν πρόσβαση έως και στα δύο τρίτα του ποσού που υπό κανονικές συνθήκες θα είναι διαθέσιμο κατά την ενδιάμεση επανεξέταση (περίπου 45 δισεκατομμύρια ευρώ)⁴. Στόχος είναι να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα πρόσθετων πόρων ήδη από το 2028 για την αντιμετώπιση των αναγκών των γεωργών και των αγροτικών κοινοτήτων. Η χρήση ποσών ευελιξίας για επιλογές που έχουν πολιτική χροιά, πριν καν επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με το ΠΔΠ, υπονομεύει την ευελιξία του προϋπολογισμού.

Προσαρμογή των ανώτατων ορίων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

- 13** Η πρόταση για το ΠΔΠ δεν περιλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 7 του ΠΔΠ 2021-2027, με τίτλο «Προσαρμογή μετά από νέους κανόνες ή προγράμματα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης». Το άρθρο ανέφερε ότι, εάν εγκριθούν νέοι κανόνες ή προγράμματα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, τα ποσά που αντιστοιχούν στις πιστώσεις που δεν χρησιμοποιήθηκαν το 2021 μεταφέρονται σε ίσα μερίδια σε κάθε ένα από τα έτη 2022-2025 και τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του ΠΔΠ προσαρμόζονται αναλόγως. Η απουσία αυτής της διάταξης περιορίζει τη δυνατότητα μεταφοράς των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων σε μεταγενέστερο χρόνο. Μολονότι αυτό μπορεί να ωθήσει τα κράτη μέλη να φροντίσουν για την έγκαιρη απορρόφηση των κονδυλίων προς αποφυγή αποδεσμεύσεων και τη μείωση του ποσού των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, θα μπορούσε παράλληλα να αυξήσει τον κίνδυνο παράτυπης ή μη αποδοτικής εκτέλεσης δαπανών λόγω της αυξημένης πίεσης για απορρόφηση⁵.

Ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ - ειδικά μέσα (κεφάλαιο 3)

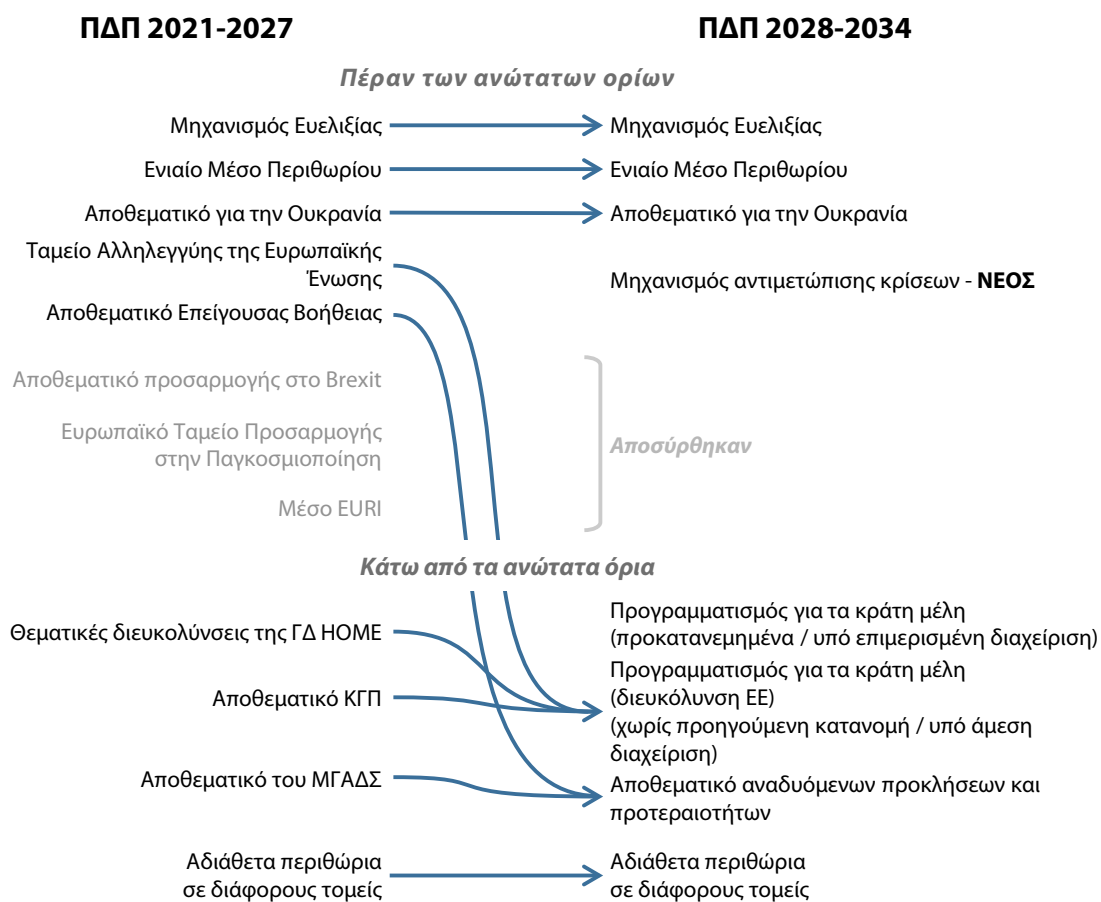
- 14** Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τις προσπάθειες της Επιτροπής να μειώσει τον αριθμό των μέσων που υπερβαίνουν το ανώτατο όριο του ΠΔΠ από οκτώ σε τέσσερα (βλέπε [γράφημα 4](#)) και να εντάξει τα εργαλεία αντιμετώπισης καταστροφών υπό τα

⁴ Outcome document from the meeting of the 7th January 2026 of the EU agriculture ministers (σ. 2).

⁵ Επισκόπηση 04/2025, σημεία 56 και 57, και ετήσια έκθεση για το 2021, σημεία 2.4 και 2.8.

ανώτατα όρια του ΠΔΠ. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να βελτιώσει τη δημοσιονομική διαχείριση, μειώνοντας τις αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των μέσων, και να αυξήσει την προβλεψιμότητα, μειώνοντας την ανάγκη για πρόσθετα κονδύλια που υπερβαίνουν το ανώτατο όριο του ΠΔΠ. Μολονότι δεν αναφέρεται στον προτεινόμενο κανονισμό για το ΠΔΠ, στο έγγραφο [COM\(2025\) 565](#) προτείνεται μηχανισμός της ΕΕ για την αύξηση της ευελιξίας του ενωσιακού προϋπολογισμού όσον αφορά την αντιμετώπιση απρόβλεπτων κρίσεων και τη συμπλήρωση των παρεμβάσεων που προβλέπονται στα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης. Πρόσθετη ευελιξία προτείνεται και με το αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων στο έγγραφο [COM\(2025\) 551](#).

Γράφημα 4 | Ευελιξίες που προβλέπονται στα ΠΔΠ για τις περιόδους 2021-2027 και 2028-2034

Σημ.: Σε ό,τι αφορά τον νέο «μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων», βλέπε την επικείμενη γνώμη του ΕΕΣ σχετικά με την πρόταση απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2025) 574 final] και τη σύσταση 1, στοιχείο β), της ειδικής έκθεσης σχετικά με την ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Πηγή: SWD(2025) 570 final, σ. 35-36.

- 15** Στην ειδική έκθεσή μας σχετικά με την ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ⁶, συνιστούμε στην Επιτροπή, για τα μελλοντικά ΠΔΠ, να παρέχει μελλοντοστραφή αξιολόγηση αναγκών βάσει σεναρίων και να εξηγεί πώς δικαιολογείται το μέγεθος των επιλεγέντων μέσων στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής. Στην πρόταση που εξετάζουμε εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν έχει παρουσιάσει τέτοια ποσοτική αξιολόγηση που να συνδέει το μέγεθος και τη σύνθεση των εν λόγω μέσων με ανάλυση της φύσης των γεγονότων που θα πρέπει να μπορούν να αντιμετωπίσουν οι δυνατότητες ευελιξίας του προϋπολογισμού της ΕΕ, ούτε με την πιθανότητα εμφάνισής τους, ούτε και με τον δυνητικό αντίκτυπό τους.
- 16** Η πρόταση της Επιτροπής διατηρεί ένα σύνολο μη θεματικών μέσων ευελιξίας παρόμοιων με αυτά του τρέχοντος ΠΔΠ 2021-2027, δηλαδή το *Ενιαίο Μέσο Περιθωρίου* και τον Μηχανισμό Ευελιξίας. Η χρηματοδότηση του Μηχανισμού Ευελιξίας αυξήθηκε, ανερχόμενη σε σταθερό ποσό ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως, από περίπου 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ υπό το ΠΔΠ 2021-2027 (σε τιμές 2025)⁷. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξηθεί περαιτέρω από αποδεσμεύσεις και έσοδα από πρόστιμα και χρηματικές ποινές⁸. Η πρόταση επιτρέπει επίσης την αξιοποίηση τυχόν μη χρησιμοποιηθέντων ετήσιων ποσών καθ' όλη τη διάρκεια του ΠΔΠ, ενώ προηγουμένως ίσχυε χρονικός περιορισμός μέχρι το έτος $n+2$ ⁹. Μολονότι οι αλλαγές αυτές ενδέχεται να αυξήσουν την ευελιξία, επισημαίνουμε ότι οι πρόσθετες πηγές χρηματοδότησης είναι από τη φύση τους ασταθείς: οι αποδεσμεύσεις εξαρτώνται από την εκτέλεση του προϋπολογισμού, ενώ τα έσοδα από πρόστιμα και χρηματικές ποινές εξαρτώνται από την έκβαση των δικαστικών διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου. Ως εκ τούτου, δεν συνιστούν σταθερή ή προβλέψιμη χρηματοδότηση που έρχεται να προστεθεί στα σταθερά ποσά του Μηχανισμού Ευελιξίας.
- 17** Έχουμε επίσης συστήσει να παρέχονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα πιθανά γεγονότα που θα πρέπει να μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις προτεινόμενες δυνατότητες ευελιξίας του προϋπολογισμού της ΕΕ¹⁰. Μολονότι η πρόταση δεν περιέχει αυτές τις λεπτομέρειες, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής προβλέπει έναν νέο μηχανισμό καθοδήγησης που θα λειτουργεί με ενισχυμένο διάλογο μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο οποίος θα κατευθύνει τη χρήση των δυνατοτήτων ευελιξίας για την αντιμετώπιση νέων

⁶ Ειδική έκθεση 18/2025, σημείο 13, σύσταση 1, στοιχείο β).

⁷ SWD(2025) 571, ενότητα 3.1.

⁸ COM(2025) 571, άρθρο 7, παράγραφος 1, και άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2.

⁹ Κανονισμός για το ΠΔΠ 2021- 2027, άρθρο 12, παράγραφος 2.

¹⁰ Ειδική έκθεση 18/2025, σύσταση 1, στοιχείο α).

προτεραιοτήτων και απρόβλεπτων αναγκών¹¹. Το κατά πόσον η χρήση των μέσων ευελιξίας θα αιτιολογείται δεόντως, θα εξαρτηθεί από τις διαδικασίες βάσει των οποίων θα λειτουργεί ο μηχανισμός καθοδήγησης και οι οποίες δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί.

¹¹ SWD(2025) 571, ενότητα 3.4.

Ειδικά σχόλια

Ετήσια επαναξιολόγηση του ΠΔΠ (κεφάλαιο 2, άρθρο 4)

18 Η πρόταση της Επιτροπής θωρακίζει καλύτερα τον προϋπολογισμό της ΕΕ από τον υψηλό πληθωρισμό, σε σύγκριση με το ΠΔΠ 2021-2027, στο οποίο εφαρμόζεται σταθερός αποπληθωριστής 2 %, ανεξάρτητα από τον πραγματικό πληθωρισμό. Η νέα προσέγγιση αναγνωρίζει την πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων πληθωριστικής αστάθειας, όπως αυτή που καταγράφηκε την περίοδο 2021-2023, και αποσκοπεί στη διατήρηση τόσο της δημοσιονομικής προβλεψιμότητας όσο και της πραγματικής αξίας των ανώτατων ορίων δαπανών. Επίσης, απαντά στις προκλήσεις που εντοπίσαμε στις [ετήσιες εκθέσεις](#)¹² μας, όπου, συγκεκριμένα για το οικονομικό έτος 2023, επισημαίναμε ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ ενδέχεται να απολέσει περίπου το 13 % της αγοραστικής του δύναμης μέχρι το τέλος του 2025.

19 Η Επιτροπή προτείνει να αναπροσαρμόζονται τα ανώτατα όρια κάθε χρόνο κατά 2 %, όταν ο πληθωρισμός κυμαίνεται μεταξύ 1 % και 3 %. Διαφορετικά, τα ανώτατα όρια θα πρέπει να προσαρμόζονται με βάση τον πραγματικό πληθωρισμό. Η προτεινόμενη αλλαγή στη μεθοδολογία προσαρμογής συμβαδίζει, ως έναν βαθμό, με τη σύσταση που είχαμε κάνει στο παρελθόν για τον συγκεκριμένο τομέα¹³. Ωστόσο, ο υπολογισμός εύρους μίας ποσοστιαίας μονάδας γύρω από το όριο αναφοράς του 2 % εξακολουθεί να εκθέτει τα ανώτατα όρια σε μέτριες διακυμάνσεις του πληθωρισμού. Με πληθωρισμό μεταξύ 1 % και 2 %, η πραγματική αξία του προϋπολογισμού θα αυξηθεί ενώ, σε περίπτωση που ο

¹² [Ετήσια έκθεση για το 2022](#), σημεία 2.53 και 2.54, και [ετήσια έκθεση για το 2023](#), σημεία 2.66 και 2.67.

¹³ [Ετήσια έκθεση για το 2022](#), κεφάλαιο 2.

πληθωρισμός κυμανθεί μεταξύ 2 % και 3 %, η πραγματική αξία του προϋπολογισμού θα διαβρωθεί. Επιπλέον, σε περιόδους κατά τις οποίες ο πληθωρισμός είναι κάτω του 1 %, η προτεινόμενη μεθοδολογία προσαρμογής μπορεί να επηρεάσει την προβλεψιμότητα του προϋπολογισμού και τον δημοσιονομικό σχεδιασμό. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη λήψη της τελικής απόφασης σχετικά με τη μεθοδολογία προσαρμογής.

- 20** Ενώ ο κανονισμός για το ΠΔΠ προβλέπει την ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή των ανώτατων ορίων δαπανών, τα τομεακά προγράμματα εγκρίνονται με τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά κονδύλιά τους εκφρασμένα σε τρέχουσες τιμές, και δεν υπόκεινται αυτομάτως σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Η αύξηση του πληθωρισμού κατά την περίοδο 2021-2023 διάβρωσε την αξία προγραμμάτων όπως το Erasmus+ και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Προκειμένου να εξασφαλιστεί η επαρκής προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τον υψηλό πληθωρισμό, προτείνουμε να λαμβάνεται υπόψη η επίδραση του πληθωρισμού στα εν λόγω προγράμματα.

Αναθεώρηση του ΠΔΠ (κεφάλαιο 4, άρθρο 9-12)

- 21** Η πρόταση παραλείπει ορισμένες διατάξεις από το αντίστοιχο άρθρο του κανονισμού για το ΠΔΠ 2021-2027. Μεταξύ αυτών, η απαίτηση να εξετάζονται οι δυνατότητες επαναδιάθεσης των υποχρησιμοποιούμενων κονδυλίων μεταξύ προγραμμάτων του τομέα που αφορά η αναθεώρηση, καθώς και η απαίτηση αντιστάθμισης τυχόν αύξησης του ανώτατου ορίου σε έναν τομέα με τη μείωση του ανώτατου ορίου κάποιου άλλου¹⁴. Κατά την άποψή μας, οι διατάξεις αυτές συνέβαλαν στη δημοσιονομική πειθαρχία και αποδοτικότητα και, ως εκ τούτου, πρέπει να διατηρηθούν (βλέπε [παράρτημα I](#)).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027, άρθρο 13, παράγραφοι 3 και 4.

Προθεσμία υποβολής πρότασης για το ΠΔΠ 2035+ (κεφάλαιο 5, άρθρα 13-14)

- 22** Στους κανονισμούς για τα δύο προηγούμενα ΠΔΠ τάσσονταν μεγαλύτερες προθεσμίες για την υποβολή των προτάσεων της Επιτροπής, από δυόμισι¹⁵ έως τρία¹⁶ έτη πριν από την έναρξη των αντίστοιχων ΠΔΠ. Η πρόταση για το ΠΔΠ 2014-2020¹⁷ δημοσιεύθηκε στις 29 Ιουνίου 2011 και εγκρίθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2013. Η δε πρόταση για το ΠΔΠ 2021-2027¹⁸ δημοσιεύθηκε στις 2 Μαΐου 2018 και εγκρίθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020.
- 23** Στο άρθρο 13, η Επιτροπή ορίζει ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή πρότασης για το νέο ΠΔΠ την 1η Ιουλίου 2033, με την έναρξη υλοποίησής του 18 μήνες αργότερα, τον Ιανουάριο του 2035. Η επίτευξη συμφωνίας εντός της συγκεκριμένης προθεσμίας ενδέχεται να μην είναι εύκολο εγχείρημα. Για τον λόγο αυτό, προτείνουμε να αναπροσαρμοστεί η προθεσμία σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, ώστε να διασφαλιστεί η έγκαιρη έναρξη της εφαρμογής του ΠΔΠ (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 22ας Ιανουαρίου 2026.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

¹⁵ Κανονισμός 2020/2093 του Συμβουλίου, άρθρο 21, στο οποίο αναφέρεται ότι «[π]ριν από την 1η Ιουλίου 2025, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» (με ημερομηνία έναρξης την 1η Ιανουαρίου 2028).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, άρθρο 25, στο οποίο αναφέρεται ότι «[π]ριν από την 1η Ιανουαρίου 2018, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» (με ημερομηνία έναρξης την 1η Ιανουαρίου 2021).

¹⁷ COM(2011) 398

¹⁸ COM(2018) 322

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Κατάλογος των δημοσιεύσεων του ΕΕΣ στις οποίες γίνεται αναφορά στην παρούσα γνώμη

Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ – για τα οικονομικά έτη 2020-2023

Ειδική έκθεση 18/2025 – Ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ – Υπερβολικά περίπλοκο πλαίσιο, που όμως επέτρεψε την αντιμετώπιση απρόβλεπτων προκλήσεων

Επισκόπηση 04/2025 – Το μέλλον της πολιτικής συνοχής της ΕΕ – Μαθαίνοντας από το παρελθόν

Παράρτημα II – Προτεινόμενες αλλαγές με σχόλια

Πίνακας 1 | Προτεινόμενες αλλαγές με σχόλια

Κείμενο της πρότασης	Προτεινόμενη αλλαγή	Σχόλια
<p>Άρθρο 9</p> <p>Αναθεώρηση του ΠΔΠ για να διασφαλιστεί η τήρηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων [...]</p> <p>2. Κατά κανόνα, κάθε πρόταση αναθεώρησης του ΠΔΠ σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται και εγκρίνεται πριν αρχίσει η διαδικασία του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος ή το πρώτο από τα οικονομικά έτη τα οποία αφορά η αναθεώρηση αυτή.</p> <p>3. Κάθε αναθεώρηση του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, διατηρεί την ισορροπία μεταξύ πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών.</p>	<p>Άρθρο 9</p> <p>Αναθεώρηση του ΠΔΠ για να διασφαλιστεί η τήρηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων [...]</p> <p>2. Κατά κανόνα, κάθε πρόταση αναθεώρησης του ΠΔΠ σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται και εγκρίνεται πριν αρχίσει η διαδικασία του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος ή το πρώτο από τα οικονομικά έτη τα οποία αφορά η αναθεώρηση αυτή.</p> <p>3. Κάθε πρόταση αναθεώρησης του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εξετάζει το πεδίο επαναδιάθεσης των δαπανών μεταξύ των προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στον τομέα τον οποίο αφορά η αναθεώρηση, με ιδιαίτερη αναφορά σε κάθε αναμενόμενη υποαπορρόφηση των πιστώσεων.</p> <p>4. Κάθε αναθεώρηση του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες αντιστάθμισης της αύξησης του ανώτατου ορίου ενός τομέα με τη μείωση του ανώτατου ορίου άλλου τομέα.</p>	<p>Προτείνουμε να συμπεριληφθούν οι συγκεκριμένες διατάξεις του τρέχοντος ΠΔΠ (άρθρο 13, παράγραφοι 3 και 4) ως εχέγγυα για τη δημοσιονομική πειθαρχία και αποδοτικότητα (βλέπε σημείο 21).</p>

Κείμενο της πρότασης	Προτεινόμενη αλλαγή	Σχόλια
	5. Κάθε αναθεώρηση του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, διατηρεί την ισορροπία μεταξύ πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών.	
<p>Άρθρο 13</p> <p>Μετάβαση στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο</p> <p>Έως την 1η Ιουλίου 2033, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.</p>	<p>Άρθρο 13</p> <p>Μετάβαση στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο</p> <p>Έως την 1η Ιουλίου 2032, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.</p>	<p>Προτείνουμε τη διεύρυνση του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται για διαπραγματεύσεις, όπως συνέβη με το προηγούμενο ΠΔΠ (βλέπε σημείο 23).</p>

Παράρτημα ΙΙΙ – Προτεινόμενα ανώτατα όρια του ΠΔΠ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (ΕΕ-27)

(σε εκατ. EUR — τιμές 2025)

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 2028-2034
1. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, γεωργία, ύπαιθρος και θάλασσα, ευημερία και ασφάλεια	153 681	148 610	143 153	138 137	132 563	119 607	110 652	946 404
2. Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια	63 017	75 108	75 335	77 530	77 141	77 416	76 658	522 205
3. Παγκόσμια Ευρώπη	23 138	23 213	23 166	27 174	31 132	31 103	31 074	190 000
4. Διοίκηση	14 083	14 397	14 746	14 980	15 205	15 415	15 621	104 447
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	253 919	261 328	256 400	257 822	256 041	243 541	234 005	1 763 056
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	254 393	277 805	269 054	259 983	241 498	234 421	223 815	1 760 969

(σε εκατ. EUR — τρέχουσες τιμές με χρήση αποπληθωριστή 2 %)

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 2028-2034
1. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, γεωργία, ύπαιθρος και θάλασσα, ευημερία και ασφάλεια	163 088	160 860	158 053	155 565	152 274	140 140	132 240	1 062 220
2. Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια	66 875	81 300	83 176	87 312	88 611	90 706	91 614	589 594
3. Παγκόσμια Ευρώπη	24 555	25 127	25 578	30 603	35 761	36 442	37 137	215 203
4. Διοίκηση	14 945	15 584	16 281	16 870	17 466	18 062	18 669	117 877
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	269 463	282 871	283 088	290 350	294 112	285 350	279 660	1 984 894
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	269 964	300 706	297 058	292 784	277 406	274 662	267 480	1 980 060

Πηγή: Πρόταση κανονισμού για το ΠΔΠ COM(2025) 571, παράρτημα Ι.

Γλωσσάριο

Όρος	Ορισμός/Επεξήγηση
Άμεση διαχείριση	Διαχείριση ταμείου ή προγράμματος της ΕΕ αποκλειστικά από την Επιτροπή. Αντιδιαστέλλεται με την επιμερισμένη ή την έμμεση διαχείριση.
Αποπληθωριστής	Στατιστικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για την αναπροσαρμογή των ιστορικών τιμών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη μεταγενέστερος πληθωρισμός και έτσι να καταστεί δυνατή η διαχρονική σύγκριση των τιμών.
Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής	Μη δεσμευτικό έγγραφο της Επιτροπής, καταρτιζόμενο προκειμένου να αποτελέσει τη βάση συζήτησης, είτε εντός είτε εκτός του οργάνου.
Έμμεση διαχείριση	Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσής του σε άλλες οντότητες (όπως τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί).
Ενιαίο Μέσο Περιθωρίου	Ειδικός μηχανισμός της ΕΕ, ο οποίος καθιστά δυνατή την ενσωμάτωση στον προϋπολογισμό αχρησιμοποίητων πιστώσεων από προηγούμενα οικονομικά έτη ή, σε έσχατη περίπτωση, από το τρέχον ή από μελλοντικά έτη.
Επιμερισμένη διαχείριση	Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στην περίπτωση της άμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή εκχωρεί αρμοδιότητες στο κράτος μέλος, διατηρώντας ωστόσο την τελική ευθύνη.
Μηχανισμός Ευελιξίας	Πηγή χρηματοδότησης σαφώς προσδιορισμένων δαπανών που δεν μπορούν να καλυφθούν από τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΕ, χωρίς να υπερβαίνονται τα οικεία ανώτατα όρια.
Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	Το κατά κανόνα επταετούς διάρκειας πρόγραμμα δαπανών της ΕΕ, στο οποίο ορίζονται προτεραιότητες (βάσει στόχων πολιτικής) και ανώτατα όρια. Παρέχει τη δομή εντός της οποίας καταρτίζονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί της ΕΕ, με ανώτατα όρια για κάθε κατηγορία δαπανών.
Σταθερές τιμές (2025)	Αριθμητικά στοιχεία που έχουν προσαρμοστεί σε σταθερό επίπεδο τιμών για ένα δεδομένο έτος αναφοράς, στην προκειμένη περίπτωση το 2025, και διευκολύνουν τη σύγκριση του μεγέθους ή της αγοραστικής δύναμης ενός προϋπολογισμού μεταξύ διαφορετικών ετών ή περιόδων του ΠΔΠ.
Τρέχουσες τιμές	Αριθμητικά στοιχεία εκφρασμένα στην πραγματική χρηματική αξία τους για το έτος κατά το οποίο πραγματοποιείται η πληρωμή.
NextGenerationEU	Δέσμη χρηματοδότησης που έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη της ΕΕ να ανακάμψουν από τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εξώφυλλο – © butenkow / stock.adobe.com.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-6631-8	ISSN 2812-3034	doi:10.2865/6395856	QJ-01-26-004-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6632-5	ISSN 2812-3034	doi:10.2865/0893965	QJ-01-26-004-EL-N

Παραπομπή στην παρούσα γνώμη να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, [γνώμη 03/2026](#) «σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028 έως 2034 [COM(2025) 571 final]», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026.

Η παρούσα γνώμη εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί κατόπιν αιτήματος ενός από τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Αφορά την πρόταση κανονισμού για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028 έως 2034, [COM(2025) 571 final], την οποία υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 16 Ιουλίου 2025.

Στην παρούσα γνώμη διατυπώνουμε παρατηρήσεις σχετικά με τον σχεδιασμό της πρότασης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο προωθεί τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τη λογοδοσία και προστατεύει δεόντως τον προϋπολογισμό της ΕΕ από τις επιπτώσεις του πληθωρισμού.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης:
@EUauditors

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης